

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 8 czerwca 2026 r.
PS.I.431.1.18.2026.MPR

**Pan
Zbigniew Dzięgielewski
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
Krzyżowice 72
49-332 Olszanka**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 28 do 30 kwietnia 2026 r. przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszance¹ kontrolę kompleksową w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r., poz. 639)² oraz zgodności zatrudnienia pracowników Ośrodka z wymaganymi kwalifikacjami.

Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się działalność Ośrodka w kontrolowanym zakresie.

Ocenę działalności Ośrodka oparto o ustalenia kontroli opisane szczegółowo w protokole. Należy jednocześnie podkreślić, że stwierdzone uchybienia oraz nieprawidłowości nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki.

Podsumowując ustalenia poczynione w trakcie kontroli należy pozytywnie ocenić działania Ośrodka dotyczące rzetelnego i precyzyjnego rozpoznania potrzeb świadczeniobiorców. Formułowane dzięki temu przez pracowników socjalnych diagnozy i wnioski pozwalają na właściwe zabezpieczanie potrzeb beneficjentów, co uwidacznia się zwłaszcza w postępowaniach dotyczących przyznania zasiłków

---

¹ Zwany dalej: *Ośrodkiem*.

² Zwana dalej: *ustawą*.

celowych (wszystkich form), zapewnienia dożywiania dzieci oraz kierowania do domów pomocy społecznej³ osób wymagających całodobowej opieki.

Należy również wskazać, że w 2025 r. Ośrodek przekazał – pochodzące z darów dla osób poszkodowanych w powodzi we wrześniu 2024 roku, a na które nie było zapotrzebowania – 1.500 litrów wody butelkowanej do schroniska dla osób bezdomnych w Pępicach⁴, a także dużą ilość używanej odzieży do brzeskiego Oddziału Caritas⁵.

Odnosząc się do realizowanych zadań – pozytywnie oceniono:

- 1) kwalifikacje pracowników socjalnych;
- 2) wypełnienie przez pracowników socjalnych obowiązku podnoszenia kwalifikacji;
- 3) działania w zakresie ustalania wysokości i okresu uprawnienia do zasiłku stałego;
- 4) działania w zakresie zapewnienia wsparcia w formie skierowania do DPS;
- 5) działania w zakresie ustalania wysokości odpłatności za pobyt w DPS;
- 6) działania w zakresie świadczonej pracy socjalnej;
- 7) działania w zakresie realizacji programów pomocy społecznej.

Nie wnosi się uwag do:

- 1) zabezpieczenia schronienia osobom znajdującym się w kryzysie bezdomności;
- 2) zgodności wynagrodzenia pracowników socjalnych z wymogami określonymi w rozporządzeniach w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 oraz 2026 roku;
- 3) zgodności przyznawania dodatków służbowych z zasadami określonymi w ustawie;
- 4) terminu przedłożenia Radzie oceny zasobów pomocy społecznej;
- 5) kwalifikacji Kierownika Ośrodka;
- 6) działań w zakresie opłacania składki zdrowotnej osobom uprawnionym do zasiłku stałego;
- 7) działań w zakresie zapewnienia posiłku i ubrania;
- 8) działań w zakresie sprawienia pogrzebu;

---

³ Zwanymi dalej: DPS.

⁴ Woda pochodziła z darów od przedsiębiorców z terenu całego kraju.

⁵ Została pozyskana dzięki współpracy z jednym z posłów na sejm.

- 9) działań w zakresie pomocy udzielonej osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego;
- 10) działań dotyczących współpracy z PUP oraz udostępniania ofert pracy.

W zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych pozytywnie oceniono następujące aspekty:

- 1) przyznanie świadczenia każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem – przez osobę uprawnioną – rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacją, stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 893 ze zm.);
- 2) w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizacja wywiadów sporządzana była zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy;
- 3) na wszystkich dokumentach załączonych do wniosków o przyznanie pomocy widnieje data wpływu do Ośrodka, co jest zgodne z zasadą pisemności postępowania określoną w art. 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)⁶.

W zakresie prowadzonych postępowań ustalono ponadto, że:

- 1) wnioski rozpatrywane były w terminie 1 miesiąca od daty ich wpływu do Ośrodka;
- 2) wszystkie poddane analizie decyzje administracyjne zawierały poprawne pouczenie;
- 3) we wszystkich poddanych kontroli postępowaniach decyzje strony odebrały osobiście, przez posiadających odpowiednie umocowanie pełnomocników lub zostały one doręczone za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Należy wskazać, że z uwagi na brak złożonych wniosków oraz rozpoznanych w inny sposób potrzeb, w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował:

- 1) w ramach zadań własnych gminy, określonych w art. 17 ustawy, zadań pn.:
  - a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie

---

⁶ Zwany dalej: *k.p.a.*

- przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- b) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
  - c) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
  - d) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
  - e) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych,
  - f) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
  - g) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich,
  - h) prowadzenie i zapewnienie miejsc w DPS o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
  - i) opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
  - j) przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w DPS,
  - k) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 2) w ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę, na podstawie art. 18 ustawy, zadań pn.:
- a) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
  - c) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a ustawy,
  - e) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów

humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy,

f) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

1) **uchybień** w zakresie:

- a) przekazania – w 2 przypadkach – sprawozdania resortowego dotyczącego realizacji zadań z pomocy społecznej z naruszeniem wyznaczonego terminu,
- b) wadliwej podstawy prawnej w wydanych decyzjach administracyjnych;

2) **nieprawidłowości** w tym:

a) **kluczowe**, brak,

b) **znaczące**, w zakresie:

- nie spełnienia przez Ośrodek standardów dostępności dla osób mających problem ze swobodnym poruszaniem się określonych w art. 6 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1411 ze zm.),
- braku określenia wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie, co stanowi naruszenie art. 43 ust. 10 ustawy,
- braku uregulowania zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie usług, posiłków oraz zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie, co stanowi naruszenie art. 96 ust. 2 i 4 ustawy,
- braku uregulowania zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, mieszkaniach treningowych i wspomaganych oraz ośrodkach wsparcia innych niż schroniska dla osób bezdomnych, co stanowi naruszenie art. 97 ust. 5 ustawy,
- braku określenia warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz

warunków odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, co stanowi naruszenie art. 97a ust. 2 ustawy,

- ustalenia zasad ustalania wysokości odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych, w sposób niezgodny z art. 97 ust. 1a ustawy,
- uregulowania zasad ustalania wysokości odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych, w sposób naruszający art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy;

c) **zwykle**, w zakresie:

- określenia w Regulaminie organizacyjnym Ośrodka stanowiska *Specjalista pracy socjalnej (pracownik biurowy)*, dla którego przewidziano realizację zadań mogących negatywnie wpływać na realizację podstawowych obowiązków pracownika socjalnego, co stanowi naruszenie art. 119 ust. 1 ustawy,
- zawarcia w zakresie czynności osoby zatrudnionej na stanowisku pracownik socjalny obowiązku realizacji zadań wynikających z innych przepisów, co może rodzić negatywne skutki dla wykonywania jego podstawowych obowiązków i stanowi naruszenie art. 119 ust. 1 ustawy,
- niedopełnienia w okresie objętym kontrolą obowiązku określonego w art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy⁷,
- braku zawarcia w *Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Olszanka na lata 2021-2029* prognozy zmian, ram finansowych oraz wskaźników realizacji planowanych działań, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 16b ust. 2 i ust. 3 lit. c oraz d ustawy,
- braku zawarcia w Ocenie zasobów pomocy społecznej za 2024 rok jakichkolwiek rekomendacji lub wniosków, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 16a ust. 4 ustawy,
- braku ustalania w toku postępowania przesłanek uzasadniających na jaki okres należy przyznawać zasiłek okresowy, co stanowi naruszenie art. 38 ust. 5 w związku z art. 3 ust. 3 ustawy,

---

⁷ Mając na uwadze, że w dniu 24 kwietnia 2026 r. do Wojewody Opolskiego wpłynęło zgłoszenie dotyczące umów zawartych przez Gminę Olszanka na zabezpieczenie usługi schronienia w 2026 roku, w przedmiotowym zakresie nie zostaną wydane zalecenia pokontrolne.

- braku powiadomienia stron o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie zmiany wysokości zasiłku stałego, co stanowi naruszenie art. 61 § 4 k.p.a.,
- wydania decyzji w sprawie rozstrzygniętej już poprzednio inną decyzją ostateczną, co stanowi naruszenie art. 16 § 1 k.p.a.,
- braku w dokumentacji postępowania – w 1 przypadku – oświadczenia o stanie majątkowym, co stanowi naruszenie art. 107 ust. 5b pkt 20 ustawy,
- nieprawidłowego uzasadniania faktycznego decyzji przyznających prawo do świadczeń z pomocy społecznej, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 6 oraz § 3 k.p.a.,
- nieprawidłowego uzasadniania prawnego wydanych decyzji, które ze względu na nie odniesienie się do wszystkich przepisów przywołanych w podstawie prawnej decyzji – nie spełniają wymogów określonych w 107 § 3 k.p.a.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczna znajomość przepisów: ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, dotyczących tworzenia aktów prawa miejscowego⁸, ustawy, k.p.a.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: wskazane powyżej nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę, nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki, niemniej skutkują:

- 1) ograniczeniem dostępu do świadczeń z pomocy społecznej dla osób mających problem ze swobodnym poruszaniem się;
- 2) brakiem możliwości korzystania ze świadczeń, których przyznanie związane jest z uchwaleniem odpowiedniego aktu prawa miejscowego;
- 3) obowiązywaniem aktów prawa miejscowego sprzecznych z założeniami ustawy oraz przepisami dotyczącymi tworzenia przedmiotowych aktów;
- 4) ryzykiem niewłaściwej realizacji przez osobę zatrudnioną na stanowisku pracownika socjalnego podstawowych zadań wynikających z ustawy;
- 5) prowadzeniem działań w zakresie polityki społecznej bez rzeczywistego zdiagnozowania potrzeb w tym zakresie, a także brakiem możliwości

---

⁸ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2026 r. poz. 300).

odpowiedniego planowania budżetu gminy w tym obszarze oraz rzetelnego weryfikowania efektów podejmowanych działań;

- 6) prowadzeniem postępowania w sprawie przyznania świadczenia z pomocy społecznej z naruszeniem przepisów ustawy oraz k.p.a.;
- 7) wydawaniem decyzji administracyjnych zawierających wady stanowiące naruszenie przepisów k.p.a.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

1. Rada Gminy Olszanka w zakresie nieprawidłowości dotyczących uchwał.
2. Wójt Gminy Olszanka w zakresie braku zabezpieczenia właściwych warunków lokalowych.
3. Pracownicy Ośrodka w zakresie prowadzenia postępowań.
4. Kierownik Ośrodka w zakresie nadzoru nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami pomocy społecznej oraz sporządzania decyzji administracyjnych.

Nadmienić należy, że do ustaleń zawartych w protokole kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Jednocześnie mając na uwadze odpowiedzialność za nieprawidłowości wskazane w punktach 1 oraz 2, odstępuje się od formułowania w powyższym zakresie zaleceń pokontrolnych kierowanych do Kierownika Ośrodka. Zawiadomienie w tym przedmiocie zostanie przekazane organowi założycielskiemu jednostki kontrolowanej zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy.

W związku z tym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam:

- 1) zwiększenie wymiaru etatów pracowników zatrudnionych w Ośrodku lub wprowadzenie w Regulaminie organizacyjnym Ośrodka zmian polegających na wyeliminowaniu przewidzianych dla stanowiska *Specjalista pracy socjalnej (pracownik biurowy)* zadań, których realizacja może negatywnie wpływać na wykonywanie podstawowych – wynikających z art. 119 ust. 1 ustawy – obowiązków pracownika socjalnego;
- 2) zwiększenie wymiaru etatów pracowników zatrudnionych w Ośrodku lub wyeliminowanie z zakresu czynności osoby zatrudnionej na stanowisku pracownik socjalny obowiązku realizacji zadań wynikających z innych

- przepisów, których wykonywanie może rodzić negatywne skutki dla realizacji jego podstawowych obowiązków wynikających z art. 119 ust. 1 ustawy;
- 3) sporządzanie Oceny zasobów pomocy społecznej zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 16a ust. 4 ustawy, tj. w sposób stanowiący wskazania do planowanie budżetu, a co za tym idzie działań gminy w zakresie polityki społecznej;
  - 4) ustalanie w toku prowadzonych postępowań przesłanek uzasadniających okres na jaki przyznano zasiłek okresowy, zgodnie z wymogami art. 38 ust. 5 ustawy;
  - 5) zawiadamianie stron o wszczęciu z urzędu postępowań dotyczących świadczeń z pomocy społecznej, zgodnie z wymogami k.p.a.;
  - 6) gromadzenie dokumentacji w sprawach dotyczących przyznania świadczeń z pomocy społecznej, zgodnie z wymogami ustawy;
  - 7) prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji w sprawach dotyczących przyznania świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z wymogami k.p.a.;
  - 8) uzasadnianie prawne i faktyczne decyzji dotyczących przyznania świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z wymogami k.p.a.

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-081 Opole lub adres do e-Doręczeń Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego: AE:PL-75235-27783-TBWWC-18.
4. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana

jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

5. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
6. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.
7. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500,00 do 12.000,00 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Pismo zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.